

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ МОЛОЧНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Фінансовий стан підприємств молочної промисловості України, звичайно, далекий від ідеалу, але враховуючи популярність та необхідність споживання їх продукції, дає чітке бачення позитивної перспективи розвитку галузі та підвищення ефективності функціонування підприємств молочних товарів.

Тому, для забезпечення глибокого дослідження фінансового стану підприємств молочної галузі України необхідно провести аналіз динаміки та структури їх балансу (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка складу та структури активів підприємств молочної промисловості України за 2011-2012 роки*

Статті балансу	млн. грн.		Питома вага, %		Відхилення			
	2011 рік	2012 рік	2011 рік	2012 рік	В сумі, млн. грн.	У питомій вазі, %	Темп приросту, %	Темп приросту структурних змін, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Необоротні активи	7235,3	7671,4	25,77	23,77	436,1	-2,00	6,03	-7,75
Оборотні активи	20765,6	24485,0	73,95	75,86	3719,4	1,91	17,91	2,59
Витрати майбутніх періодів	77,8	116,8	0,28	0,36	39	0,08	50,13	30,62
Необоротні активи та групи вибуття	2,0	1,8	0,01	0,01	-0,2	0,00	-10,00	-21,70
Баланс	28080,7	32275,0	100,0	100,0	4194,3	0,00	14,94	0,00

*Дані наведено без урахування зміни підприємствами основного виду діяльності.

Дані наведено без урахування діяльності банків і бюджетних установ.

Джерело – Державна служба статистики України.

У структурі активів підприємств молочної галузі найбільшу питому вагу займали оборотні активи, при чому їх частка збільшувалася з 73,95% у 2011 році до 75,86%, таким чином абсолютна сума зростання становила 3719,4 млн. грн. Найбільшу частку в оборотних активах займає дебіторська заборгованість: 56,7 % у 2011 році та 61,93 у звітному, збільшившись таким чином на 5,23 % (4066,8 млн. грн.). Також вагома частка припадає на виробничі запаси та готову продукцію, однак їх питома вага у 2012 році порівняно з попереднім зменшилася на 0,92 % (100,3 млн. грн.) та 0,99 % (168,9 млн. грн.) відповідно. Необоротні активи зростали не так динамічно, як оборотні, темп їх приросту у звітному періоді порівняно з попереднім становив 6,03 %, таким чином збільшення у абсолютній величині було рівним 436,1 млн. грн. Традиційно основну частку в необоротних активах займає залишкова вартість основних засобів, нематеріальних активів, довгострокових біологічних активів та інвестиційної нерухомості: питома вага її у структурі активів 21,09 % у попередньому періоді та 19,71 % у звітному, що дорівнює 5921,5 млн. грн. та 6362,6 млн. грн. відповідно.

Аналіз зобов'язань та капіталу підприємств дозволить зробити висновки про його фінансовий стан, тому перейдемо до вивчення пасивів молочної промисловості (табл. 2).

Таблиця 2

Динаміка складу та структури пасивів молочної галузі*

Статті балансу	У млн. грн.		Питома вага, %		Відхилення			
	2011 рік	2012 рік	2011 рік	2012 рік	В сумі, млн. грн.	У питомій вазі, %	Темп приросту, %	Темп приросту структурних змін, %
Власний капітал	3386,1	4655,1	12,06	14,42	1269	2,36	37,48	19,61
Забезпечення наступних витрат і платежів	90,1	107,9	0,32	0,33	17,8	0,01%	19,76	4,19
Довгострокові зобов'язання	4417,0	4729,8	15,73	14,65	312,8	-1,07	7,08	-6,83
Поточні зобов'язання	20183,8	22778,9	71,88	70,58	2595,1	-1,30	12,86	-1,81
Доходи майбутніх періодів	3,7	3,3	0,01	0,01	-0,4	0,0	-10,81	-22,40
Баланс	28080,7	32275,0	100,0	100,0	4194,3	0,0	14,94	0,0

Пасив балансу підприємств молочної промисловості України характеризується переважанням питомої ваги таких елементів як «Поточні зобов'язання», «Довгострокові зобов'язання» та «Власний капітал», чия частка у структурі пасиву протягом 2011-2012 років відповідно становила 71,88 % і 70,58 %, 15,73 % і 14,65 %, 12,06 % і 14,42 %. Таким чином, найбільш темп приросту зафіксований у власного капіталу, що зріс у звітному році порівняно з попереднім на 37,48 % (+1269 млн. грн.). У структурі зобов'язань суб'єктів господарювання молочної галузі ключову роль відіграє кредиторська заборгованість, яка становила у 2011 році 17575,9 млн. грн., а вже в наступному зросла на 14,13 % (2483 млн. грн.), досягнувши позначки 20058,9 млн. грн. Важливим для дослідження фінансово-економічних результатів є також аналіз нерозподіленого прибутку (непокритого збитку). Так, у 2011 році непокритий збиток становив 2649,1 млн. грн., а вже в наступному зменшився на 648,5 млн. грн. (24,48 %) до 2000,6 млн. грн. Позитивним тут залишається хіба що динаміка зменшення непокритого збитку, крім того із даних величин можна судити про стан та якість діяльності всієї молочної промисловості.

Таким чином, фінансовий стан підприємств молочної промисловості України характеризується позитивною динамікою основоутворюючих показників, що становлять собою фінансову основу забезпечення функціонування та прогресивного розвитку суб'єктів господарювання вказаної галузі у майбутньому.

Література:

1. Кобрин, Л.М. Ефективність функціонування молопереробних підприємств на ринку молочної продукції [Електронний ресурс] / Л.М. Корбин. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/PORTAL/Chem_biol/Vsna/ekon/2011_6_1/14.pdf.
2. Яхно, Т.П. Стан та особливості розвитку ринку молокопереробної промисловості України [Електронний ресурс] / Т.П. Яхно. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/ape/2011_2/APE-2011-02/48-53.pdf.

3. Ніколаєва, В.П. Розвиток харчової промисловості та формування доходів з операційної діяльності підприємств галузі [Електронний ресурс] / В.П. Ніколаєва. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/Agroin/2010_1-3/NIKOLAEVA.pdf.
4. Зацна, Л. Поведінка суб'єктів бізнесу молочної промисловості з огляду на вступ України до СОТ [Електронний ресурс] / Л. Зацна. – Режим доступу: http://library.tneu.edu.ua/files/EVD/zhurnalu/Nauka%20moloda/Nauka%20moloda_10.pdf.
5. Васильчак, С.В. Особливості функціонування ринку молока і молочної продукції [Електронний ресурс] / С.В. Васильчак. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/nvnltu/15_4/357_Wasyiczak_15_4.pdf.
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.